

2011-2012 Pasauliniai kovos su galvos skausmu metai

VAIKŲ IR PAAUGLIŲ GALVOS SKAUSMAS

Irodymai

Vaikams ir paaugliams būdingi visų tipų pirminiai ir antriniai galvos skausmai. Dažniausiai pasireiškia migrena ir įtampos tipo galvos skausmas.

Vaikų amžiuje dažnesni antriniai galvos skausmai dėl uždegimo, tačiau retesnis skausmas, sukeltas struktūrinių galvos smegenų ligų. Trigemino-autonominis (klasterinis) galvos skausmas šiose amžiaus grupėse ypač retas.

Galvos skausmo mechanizmai ištyrinėti nepakankamai, tačiau jie tokie pat, kaip ir suaugusiems.

Diagnostika

Taip pat remiasi Tarptautinės galvos skausmo asociacijos kriterijais.

Svarbi kruopščiai surinkta anamnezė, tėvų pasakojimai, skausmo dienoraščiai.

Būtinai bendras ir neurologinis pediatrinis ištyrimas. Jei reikalinga, turi būti atlikti vaizdiniai ir kiti instrumentiniai tyrimai.

Vaikų ir paauglių migrena

Lytinio brendimo amžiuje migrenos dažnis siekia 3-5 proc. ir yra panašus tiek berniukų, tiek mergaičių tarpe. Lytinio brendimo pabaigoje migrena tampa dažnesne moteriškai lyčiai.

Simptomai skiriasi nuo suaugusiųjų: dažnesni virškinimo sutrikimai, abipusis, mažiau pulsuojantis, mažiau trunkantis galvos skausmas. Vaikų amžiuje migrenos aura gali būti labai sudėtinga. Migrenos „pranašai“ vaikų amžiuje taip pat kitokie – tai vėmimas važiuojant, pilvo migrena, paroksizminė kreivakaklystė, Alisos stebuklų šalyje sindromas (suvokimo sutrikimai).

Vaikų ir paauglių gydyme labai svarbios nemedikamentinės priemonės – mokymas, fizioterapija, relaksacijos metodikos.

Iki brendimo pirmojo pasirinkimo vaistai – ibuprofenas (10 mg/kg), paracetamolis (1 mg/kg). Antrojo pasirinkimo vaistai – triptanai (pvz. sumatriptano 10 mg nazalinis purškalas, geriamas zolmitriptanas, rizatriptanas).

Kai kuriais atvejais gali būti reikalingas ir profilaktinis gydymas. Šiuo tikslu skiriamas magnis, Šaukščio šaknies ekstraktas (Petadolex), kofermentas Q10, kurie yra gerai toleruojami. Kita grupė – tai flunarizinas 5 mg, propranololis 20 – 80 mg, topiramatas 100 mg. Šių medikamentų efektyvumas didesnis, tačiau pašalinių poveikių taip pat daugiau.

Įtampos galvos skausmas vaikų amžiuje

Lėtinis šio tipo skausmas vaikams ir paaugliams labai retas. Kaip ir migrenos atveju, labai efektyvios nemedikamentinės gydymo priemonės. Priepuolių malšinimui gali būti skiriamas paracetamolis, flupirtinas, tačiau tik esant labai stipriam skausmui. Dar rečiau prireikia profilaktinio gydymo, kuris gali būti pradedamas maža amitriptilino doze – 10 mg.

Skausmas, dėl per dažno vaistų vartojimo

Gali pasireikšti, vartojant vaistus lėtinės migrenos metu, dažniau kaip 10 – 15 dienų per mėnesį. Vaistų sumažinimas ar nutraukimas būtinas šio skausmo atveju. Reikalinga mokymo programa, vaistai priepuolių malšinimui neturėtų būti vartojami 14 dienų, adekvatus profilaktinis gydymas.

Ko trūksta šioje srityje?

Reikalingas geresnis supratimas apie migreną provokuojančius veiksnius vaikų ir paauglių amžiuje.

Reikia daugiau šios srities specialistų.

Reikia daugiau tyrimų, analizuojančių tiek medikamentinių, tiek nemedikamentinių specifinių priemonių efektyvumą, gydant vaikų ir paauglių galvos skausmą.

Šaltinis: Tarptautinė skausmo studijų asociacija, <http://www.iasp-pain.org>